

Marieke Smithuis

Lotte en Roos

De meisjes tegen
de jongens

Met tekeningen van Annet Schaap

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV
2014

Het poezenspoor

Het is ochtend en Lotte en Roos zitten samen op de bank. Ze kijken naar buiten, naar de tuin. Er ligt sneeuw en er hangen vogeltjes aan het pindasnoer in de boom.

‘Ze hebben honger,’ zegt Roos.

Opeens vliegen alle vogels weg.

Lotte wijst. ‘Dat komt door Geintje.’

De grijze kat heeft zich verstopt achter de regenton, maar de vogels hebben hem toch gezien.

Roos bonkt op het raam. ‘Ga weg, Geintje! Doe niet zo kinderachtig!’

Maar Geintje luistert niet. Hij schudt met zijn dikke billen en zwiept met zijn staart.

‘Zo kunnen de vogeltjes niet eten,’ zegt Lotte, ‘we moeten ze helpen!’

‘Misschien kunnen we een spoor maken,’ bedenkt Roos. ‘Een poezenspoor om Geintje weg te lokken.’

‘Hoe dan?’

‘We kunnen een heleboel kattenbrokjes achter elkaar leggen. In de kast ligt nog een pak. Daar zitten genoeg brokjes in.’

Lottes ogen beginnen te glinsteren. ‘Zullen we een speur maken van ons huis tot aan het huis van Estelle?’

Estelle is Roos’ beste vriendin en haar huis staat helemaal aan het einde van de straat. Zo’n lang spoor, dat is veel werk.

Roos zucht. ‘Een *spoor*, Lotte, geen *speur*, en jij mag van mama niet uit de tuin zonder het te vragen. Maar je mag mij wel helpen als je doet wat ik zeg.’

Even later staan ze samen in de tuin. Roos heeft het pak met kattenbrokjes bij zich. Voor Lotte heeft ze wat brokjes in een kommetje gedaan.

Ze gaan meteen aan de slag. Lotte doet het stuk in de tuin en Roos begint in de steeg achter het huis, zo hebben ze het afgesproken. Roos werkt heel precies. Ze maakt een mooie rechte lijn van kattenbrokjes. Als ze uit de steeg komt, is ze al vlak bij het huis van Estelle. Het pak brokjes voelt een stuk lichter dan toen ze begon.

Opeens staat Lotte naast haar, bibberend van de kou. ‘Je kwam steeds maar niet terug,’ zegt ze. ‘Het duurde zo lang. Toen heb ik maar een kattenbrokje opgegeten.’

Roos lacht en wrijft in haar handen. Ze merkt nu pas hoe koud haar vingers zijn. ‘Had je honger?’ vraagt ze.

‘Ik wilde weten hoe het smaakt,’ legt Lotte uit. ‘Denk je dat één kattenbrokje giftig is?’

‘Eentje is vast niet erg,’ zegt Roos. Het is zachtjes gaan sneeuwen en ze steekt haar tong uit om een vlok op te vangen.

‘En als je er twee eet?’ vraagt Lotte.

‘Twee?’ zegt Roos. ‘Heb je er twee gegeten? Zijn ze zo lekker dan?’

‘Nee. Heel erg vies. Ze smaken naar vis.’ Lottes lip trilt.

‘Ik denk niet dat kattenbrokjes giftig zijn,’ zegt Roos snel.

‘Ook niet als je er een hele hand van eet?’

Geschrokken kijkt Roos haar zusje aan. Een hele hand? Wie eet er nou een hele hand met kattenbrokjes? ‘Dat is wel heel erg veel.’

Ze heeft het nog niet gezegd of Lotte buigt zich kokhalzend voorover. Er komt vies bruin spuug uit haar mond dat naar vis stinkt, en als ze is uitgespuugd begint ze te gillen.

‘Help, help, papa, mama!’ Ze laat zich in de sneeuw vallen en spartelt met haar armen en benen.

In paniek kijkt Roos om zich heen. Ze moet hulp halen, maar waar? Het huis van Estelle is dichtbij, maar ze weet bijna zeker dat Estelle en haar moeder nog slapen. Misschien is Bibi wakker, de oppas van Estelle. Zal ze rennen? En Lotte dan? Ze kan toch niet

zomaar weglopen en haar zusje alleen laten?

Opeens ziet ze in haar ooghoek iets bewegen. Het is papa. Hij is nog ver weg maar toch herkent ze hem duidelijk. Hij heeft alleen een onderbroek aan en hij rent op blote voeten door de sneeuw.

‘Moet je kijken,’ zegt ze tegen Lotte.

Het ziet er zo gek uit dat Lotte meteen ophoudt met gillen. ‘Waarom heeft papa geen kleren aan?’ vraagt ze verbaasd.

En dan is papa al bij ze. Hij tilt Lotte op en legt een hand op Roos’ wang. ‘Wat is er aan de hand? Waarom gilt Lotte zo?’

Lotte begint weer te huilen en dus moet Roos alles uitleggen. Dat ze een spoor wilden maken om Geintje weg te lokken en dat Lotte in de tuin op Roos zou wachten, maar dat ze in plaats daarvan kattenbrokjes was gaan eten.

Papa moet lachen. ‘Kattenbrokjes zijn heel voedzaam en gezond,’ zegt hij tegen Lotte. ‘Dus als je ze zo lekker vindt, krijg je ze voortaan iedere zondag voor je ontbijt.’

Maar Lotte luistert niet naar papa, ze staart naar iets over zijn schouder. ‘Roos, kijk nou... het werkt!’

De steeg zit vol katten. Roos telt er wel vier. Ze eten allemaal van het poezenspoor. ‘Als we nu door de steeg teruglopen, dan jagen we ze weg!’ zegt Roos bezorgd. ‘Dan gaan ze weer achter de vogeltjes aan en dat is zielig.’

Papa maakt zich ook zorgen. ‘En ik dan?’ zegt hij. ‘Ik heb het net zo koud als de vogeltjes want ik sta hier in mijn onderbroek. Als we door de steeg teruglopen, zijn we snel thuis en ziet niemand ons.’

‘Papa,’ zegt Roos streng, ‘wat is nou belangrijker? Dat jij een klein stukje moet omlopen of dat de vogeltjes kunnen eten?’

Ze pakt papa’s hand en trekt hem mee naar de straat.

‘Maar Roos,’ zegt papa, ‘iedereen zit te ontbijten. Moet ik nou echt in mijn arme koude blootje langs al die huizen? Alleen maar vanwege jullie poezenspoor?’

‘Een *speur*, papa,’ zegt Lotte. ‘Geen spoor.’

‘Je mag mijn muts wel op,’ giechelt Roos. ‘Dan zie je er niet zo bloot uit.’

Hand in hand lopen ze over straat terug. Ze komen langs Estelles huis en zien Estelle op de bank zitten. Ze is televisie aan het kijken. Roos en Lotte zwaaien naar haar en papa wuift met Roos’ muts. Maar als Estelle al verbaasd is, laat ze niks merken. Ze zwaait gewoon terug en daarna kijkt ze weer naar de televisie.

Luizen

Buiten is het koud. Er vallen dikke druppels uit de bomen en de wind blaast hard door de straat. Lotte loopt hand in hand met opa Generaal over het schoolplein.

Ze moest eerder van school worden opgehaald omdat ze luizen heeft. De juf had haar haren gecontroleerd en gezien dat er piepkleine luizeneitjes in zaten.

Lotte is er erg blij mee.

‘Ik wilde altijd al een huisdier voor mezelf,’ zegt ze tegen opa. ‘En nu heb ik er opeens een heleboel.’

Opa begrijpt het niet helemaal. ‘Maar je hebt toch al een kat?’

‘De kat is van Roos en mij samen,’ legt Lotte uit. ‘Deze luizen zijn echt van mij alleen.’

Ze komen langs een winkel, waar opa wat boodschappen doet. Hij haalt luizenlotion, plakjes ham en wit brood, zodat ze thuis tosti’s kunnen maken. Als opa aan de beurt is om te betalen, zegt Lotte tegen de mevrouw achter de kassa: ‘Ik heb lekker luizen!’ Ze wijst naar haar hoofd.

De mevrouw draagt een bril met dikke glazen waarachter haar ogen heel groot lijken. ‘Kom dan maar niet te dichtbij,’ zegt ze, ‘want ik wil geen luizen.’

‘De juf ook niet,’ vertelt Lotte. ‘Daarom kwam opa mij ophalen.’

Opa pakt haar hand.

‘Hoe zal ik ze noemen?’ vraagt Lotte, als ze naar buiten lopen.

‘Wie?’ vraagt opa.

Lotte wijst weer naar haar hoofd.

‘Ik zou ze nummers geven,’ zegt opa. ‘Luis 1, luis 2, luis 3 en ga zo maar door.’

Maar dat vindt Lotte geen leuke namen.

‘Het klinkt misschien niet zo leuk,’ zegt opa, ‘maar het is wel handig als je ze wilt tellen.’

‘Had jij vroeger ook wel eens luizen?’ vraagt Lotte.

Opa knikt. ‘Mijn moeder schoor dan mijn kop kaal. Vreselijk vond ik dat.’

‘En nu, opa?’ vraagt Lotte, ‘vind je het nu nog steeds vreselijk dat je een kale kop hebt?’

‘Nee hoor,’ zegt opa. ‘Nu vind ik het juist heel mooi staan.’

Als ze bijna thuis zijn begint het echt te regenen. Lotte zet haar voet op een groot, goudkleurig blad dat over de stoep dwarrelt. Ze raapt het op en houdt het als een parapluutje boven haar hoofd.

Thuis eten ze samen tosti’s en daarna strooit Lotte de overgebleven kruimels in de tuin. Als ze weer binnenkomt, is opa weg. Ze kijkt in alle kamers en ze roept beneden aan de trap, maar opa geeft geen antwoord. Dan ziet ze hem uit de wc komen.

‘Opa,’ zucht ze, ‘ik heb je overal gezocht! En je zat gewoon op de wc te poepen!’

‘Nee hoor,’ zegt opa glimlachend, ‘opa’s poepen niet. Alleen kindertjes doen zulke vieze dingen.’

Lotte trekt de wc-deur open en snuift. ‘Wel, opa, je zat wél te poepen. Ik ruik het toch zeker zelf!’

Opa schudt zijn hoofd. ‘Opa’s zitten op de wc om na te denken.’

Lotte gelooft er niks van. ‘Waar moest jij dan zo lang over nadenken?’

Maar dat wil opa niet vertellen. Hij neemt Lotte mee naar boven en draait de kraan van het bad open. Even later zit ze in het warme water met een grote toef schuim op haar hoofd. Opa heeft een klok neergezet op de vensterbank. Zo kan Lotte zien hoe lang ze

nog moet wachten. Het duurt héél lang, maar dan komt opa terug met een handdoek en een kam.

‘Wat ga je daarmee doen?’ vraagt Lotte.

‘Kammen,’ zegt opa.

‘Maar dan zitten ze niet meer in mijn haar!’

‘Dat is ook het idee,’ zegt opa. ‘Met luizen in je haar mag je niet naar school.

Daarom kammen we ze eruit. We leggen ze op een wit papiertje, zo kun je ze ook beter zien.’

‘Maar blijven ze dan wel zitten?’ vraagt Lotte. ‘Lopen ze niet weg?’

‘Ik denk het niet,’ zegt opa en hij begint meteen te kammen.

Het schuim komt in dikke vlokken uit Lottes haar. Het duurt niet lang voor ze een klein zwart puntje zien rondrijven. Het is een luis. Opa vist hem met zijn wijsvinger uit het water en legt hem op het papier.

‘Ik denk dat die slaapt,’ zegt Lotte als ze de luis een tijdje van dichtbij heeft bekeken.

Opa vangt nog veertien luizen. Hij legt ze allemaal op het papier op de grond. Daarna moet Lotte douchen. Pas als ze weer is aangekleed, mag ze naar de luizen toe.

Voorovergebogen hangt ze boven het papier. Opa zit op de rand van het bad toe te kijken. ‘Ik dacht dat jij zo bang was voor kleine kriebelbeestjes.’

Lotte haalt haar schouders op. ‘Dit zijn eigenlijk meer stipjes. Voor stipjes ben ik niet bang.’

Ze denkt even na. ‘Behalve als ze op lieveheersbeestjes zitten, dan vind ik stipjes eng.’

Ze blaast zachtjes. Sommige luizen verschuiven een beetje, maar ze worden niet wakker. ‘Ze doen niks.’

‘Misschien zijn ze een beetje dood,’ zegt opa.

Geschrokken kijkt Lotte op.

‘Wel handig hoor,’ vindt opa. ‘Want dan weet je zeker dat ze niet weglopen.’

Lotte gaat staan. ‘Wat ben jij een rotopa!’ zegt ze, en ze trapt heel hard tegen opa’s been.

‘Au! Lotte! Doe niet zo raar!’

Opa grijpt naar de zere plek, maar Lotte heeft geen medelijden met hem. ‘Jij leeft tenminste nog.’ Er springen tranen in haar ogen.

‘Och, schatje,’ zegt opa, terwijl hij Lotte naar zich toe trekt. ‘Maar het *moest* wel! Luizen zijn geen huisdieren; het is echt ongedierte. Een soort onkruid, maar dan in je haar. Als je ze laat leven, ziet je hoofd na een tijdje zwart van de luizen. Dan moet papa of mama je kaalscheren en heb je net zo’n kale knikker als opa. Dat wil je toch niet?’

Lotte snikt. Maar zo’n kale knikker... Nee, dat wil ze inderdaad niet. ‘Het ergste vind ik dat je me van tevoren niet hebt gewaarschuwd, opa. Dat was oneerlijk!’

Opa buigt zijn hoofd. ‘Je hebt gelijk, Lotte. Je oude opa heeft het niet goed gedaan. Ondanks al het denkwerk op de wc. Het spijt me.’

Lotte trekt zich los. ‘Voor straf moet je helpen de luizen te begraven.’

En dat doen ze. Ze begraven de luizen in een lucifersdoosje in de tuin. Lotte plukt madeliefjes voor op het grafje en opa maakt een kruisje van twee lucifersstokjes met een stukje touw.